

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci Jakuba Šloufa
KSČ na Plzeňsku 1945-1948. FFUK, Praha 2008, s. 300.

Jakub Šlouf se, tématem diplomového úkolu zabýval již ve vynikající ročníkové práci. Ve snaze učinit svou analýzu, založenou především na rozsáhlém a systematickém archivním výzkumu, co nejobsažnější a nejpresvědčivější, rozšířil svůj autorský pohled nejen na organizační a politicko-ideologický vývoj KSČ, ale zasadil její do širších souvislostí politicko-sociálního vývoje Plzeňska v letech 1918-1945. Za přínosnou považuji zvláště kapitolu druhou, kde diplomant prezentuje sevřený pohled na vývoj, jež se odehrával na levicové regionální politické scéně Plzeňska od vystoupení Revolučního národního výboru v Plzni až po průběh únorových dnů roku 1948. A co je zvláště cenné, nekončí svůj výklad 25. únorem 1948, ale zaznamenává i to, se odehrávalo v sociální demokracii i u národních socialistů na tomto datu. V textu - zvláště při analýze volebních výsledků v květnu 1946 - narážel ovšem i na roli další strany v systému Národní fronty, strany lidové. Čtenář práce si nutně uvědomí, že i tato strana si zasloužila více pozornosti, i když na Plzeňsku nehrála srovnatelně významnou roli jako v některých jiných regionech Čech a Moravy. Jinak ovšem pokládám stanovení a vystižení specifik plzeňského kraje za velmi podnětné. Vysvětlení, proč ani na Plzeňsku nedokázala sociální demokracie navázat na své předválečné pozice a přepustila ve prospěch KSČ poválečný mocenský vzestup je třeba považovat za zjištění s obecnou platností.

Metodický přínos diplomové práce Jakuba Šloufa je obsežen především v kapitolách třetí až páté. Kapitola Krajské vedení KSČ na Plzeňsku v letech 1945-1948 analyzuje postupné vytváření mocenského centra krajského výboru, zaznamenává proces výměny "předválečného vedení" za

nové garnitury, podrobně analyzuje i takové události, jako byly proamerické demonstrace v květnu 1948 a výslednou analýzu shrnuje v konstatování, z jakých důvodů a za jakých podmínek probíhal proces byrokratizace řídicích orgánů KV KSČ v letech 1947-1948. Ze mimořádně cenné považují to, že se diplomat zaměřuje i na půdnorový vývoj KSČ a výstižně komentuje i generální aspekty politického procesu s nahušem Lomským.

Kapitola Pčetnost a struktura členské základny KSČ na Plzeňsku v letech 1945-1948 velmi dobře využívá statistických informací o vývoji členské základny KSČ k identifikování, jak vlastně vypadala profesní, věková a genderová struktura členské základny a jaké rozdíly byly v jejím teritoriálním rozložení v rámci kraje. A k této analýze je připojen i pohled na vývoj v řadách sociální demokracie a národních socialistů. Diplomát tím nabízí čtenáři zajímavý konfrontační materiál.

Problematice regionálního komunistického ale i nekomunistického tisku je věnována kapitola Tisk KSČ na Plzeňsku v letech 1945-1948. Její zařazení je správným a vítaným počinem. Tisk zprostředkoval vztah mezi krajským vedením a členskou základnou a sympatizenty. Z jeho stránek vysvítá, jakými zákrutami se vydávalo propagandistické působení. Chybí mi ovšem více vlastní obsahové analýzy, alespoň vybraných propagandistických okruhů, nebo dobových polemik.

I závěrečné dvě kapitoly přinášejí cenné informace. Řeší proměny vztahu KSČ k americké armádě a to až k demonstracím 5. a 6. května 1948 a věnují se i problematice odborové. Diplomát vylíčil, jak se zformovala Krajská odborová rada v plzni a konkretizoval proces, kdy se ze sjednocených odborů stávala pověstná "převodová páka" pro politiku KSČ.

Celkově diplomová práce Jakuba Šloufa svou úrovní a nesporným badatelským přínosem přesahuje běžnou úroveň diplomových prací. Po úpravách a doplněních se jí může stát podkladem pro práci rigorózní. Plně ji doporučuji k obhajobě a navrhuji, aby byla hodnocena jako práce vyborná!

V Praze, 12. května 2008

prof. dr. Jan Kuklík, ČSU

